

Öğrencilerin Gözünden Beden Eğitimi Dersi Öncelikli Amaçları ve Farkındalık: Bir Nitel Betimsel Çalışma

Gökhan ÜREN¹, Muhammed DOĞAN², Emre AKKAYA³, Bahri ÖZBAY⁴

¹Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7915-8633>

²Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6084-3873>

³Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9127-6904>

⁴Milli Eğitim Bakanlığı, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9906-2022>

To cite this article/ Atf için:

Üren, G., Doğan, M., Akkaya, E., Özbay, B. (2021). Öğrencilerin Gözünden Beden Eğitimi Dersi Öncelikli Amaçları ve Farkındalık: Bir Nitel Betimsel Çalışma. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 58-66.

Özet

Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin bakış açıları ile beden eğitimi dersinin önemi, öncelikli amaçları ve farkındalık düzeylerinin incelenmesi tespit etmektir. Çalışma grubu, 2020-2021 eğitim-öğretim döneminde Yozgat İlinde öğrenim görmekte olan 15 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcılar belirlenirken ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmış ve ölçütleri sağlayan katılımcılarla görüşmeler yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı-yapılandırılmış görüşme formu, veri analizinde ise tematik analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre; öğrencilerin beden eğitimi dersinin öncelikli amaçlarının gerçekleştirilmesi öğrencileri tutum ve davranış açısından olumlu yönden etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Dersin gelişim niteliklerine uygun olarak onların kişisel ve toplumsal yönde sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik oluşmasını sağlayabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen yeterliliklerinin ve ders materyallerinin öğrenciler için önemi ve beden Eğitimi ve spor dersi üzerine var olan olumlu algıları, gelecekte toplumumuzun spora ilişkin kültür ve seviyesini geliştireceği sonuçlar arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi Dersi, Öncelik, Nitel

Priority Goals and Awareness in Physical Education Lesson from Students' Perspective: A Qualitative Descriptive Study

Abstract

The aim of this study is to determine students' perspectives and the importance of physical education lesson, its primary goals and awareness levels. The working group consists of 15 students studying in Yozgat in the 2020-2021 academic years. While determining the participants, the criterion sampling method was used and interviews were made with the participants who met the criteria. Semi-structured interview form was used as data collection tool, and thematic analysis method was used in data analysis. According to the findings obtained from the research; It was concluded that realizing the primary goals of the students' physical education lesson positively affected the students in terms of attitude and behavior. It was concluded that in accordance with the developmental qualities of the course, they could provide a healthy, happy, good moral and balanced personality in personal and social direction. The importance of teacher competencies and course materials for students and their positive perceptions on physical education and sports lessons are among the results that our society will improve the culture and level of sports in the future.

Keywords: Physical Education Lesson, Priority, Qualitative

GİRİŞ

Beden Eğitimi, bireyin fiziksel aktiviteler aracılığıyla, psikomotor, bilişsel ve toplumsal alanda gelişimine katkıda bulunan bir süreçtir. İnsanın, toplum kurallarına uygun olarak yaşaması, birbiriyle olan ilişkilerinin iyi örneğini verebilmesi, yardımsever, insan haklarına saygılı, dürüst davranması, zeki, ruhsal ve fiziksel yapı itibarıyla sağlıklı olmasıyla bağlantılıdır (Balyemez, 2016). Günümüzde beden eğitimi ve spor yetiştirmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insanın fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini amaç edinen ve genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetlerdir (Yıldıran ve Yetim, 1996).

Harmandar'a (2004) göre ise, beden eğitimi etkinlikleri bireyin toplumsal kurallara ve yasalara uyum sağlamak, aynı ve farklı fikirlere saygı gösteren, güzeli ve doğruyu tebrik eden ve başarısızlığın nedenlerini araştıran toplumlar meydana getirebilmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın amacı; öğrencilerin hayatları boyunca kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirerek bir sonraki öğrenim düzeyine hazırlanmalarıdır (Akademisi, 2017).

Öğrenme verimini en yüksek duruma getirmek için beden eğitimi öğretmenleri, hangi hedef türünün daha fazla sayıda öğrenci için sonuç vereceğini belirlemek zorundadır. Uygun hedefleri seçmek öğretmenlerin vermesi gereken en önemli kararlarından biri olmasına karşın, aynı zamanda en gözden kaçan noktalardan biri olmaktadır. (Tuncel, 2006)

Silverman ve Scrabis (2004), öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının pozitif yönde olması sonucunda, derste yapılacak olan etkinliklerin verimli olabilmesine imkân sağlamakla birlikte dersin özel ve genel amaçlarının da yeterli düzeye ulaşmasını kolaylaştırabilir ya da dersin daha sonraki bölümlerinde farklı fiziksel aktivitelere istemli bir katılımın sağlanabileceğini belirtmektedir. Beden eğitimi ve spor dersinin etkili bir şekilde uygulanmasının bireylerin fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönden kazanımları açısından son derece önemlidir (Ilgar ve Cihan, 2018).

Beden eğitiminin etkisi bireylerin fiziksel olarak daha sağlıklı daha zinde olmasına büyük katkı sağlamaktır. Bireyin boyunun uzamasına ağırlık olarak artmasına sağlıklı bir vücut yapısına sahip olmasına daha enerjik daha iyi hissetmesine olanak sağlar. Beden eğitimi derslerinde yapılan bütün fiziksel aktiviteler, vücudumuzun bütün sistemlerine etki yapmalıdır. Beden eğitimi derslerimizde kuvvet, çabukluk, dayanıklılık, sürat, koordinasyon, devamlılık konularını da mutlaka kapsamalıdır (Muallimoğlu, 1998).

Amaçlar iki değişik temelde ele alınmıştır. Bunlar; beden eğitimi veya hareket etmenin öğrenilmesi: Bu görüş beden eğitiminin amacının, beden ve beceri gelişiminin sağlanması olduğunu savunmuştur. Beden savaşa hazırlık, sağlıklı olmak vb. gibi çeşitli amaçlarla eğitilmektedir.

Beden aracılığıyla eğitim veya hareketler yoluyla eğitim: Bu görüş becerilerin kazanılması ve bedensel gelişimin sağlanması yolu ile gelişimin diğer boyutlarında istenilen davranış değişikliğinin sağlanması amacını taşımaktadır (Akademisi, 2017).

Tutum, bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu ya da olaya karşı deneyim, motivasyon ve bilgilerine dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (İnceoğlu, 2004). Öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının olumlu olması ders etkinliklerinin verimli işlenmesini sağlayıp dersin özel ve genel amaçlarına ulaşmasını kolaylaştırabilir veya öğrencilerin gelecekteki çeşitli fiziksel aktivitelere gönüllü katılımlarını sağlayabilir (Silverman ve Scrabis, 2004).

Bireyin, bir konuya ilişkin olarak bilgi ve becerisinin yeterli olması konuya ilişkin davranışları göstermede onu yeterli kılabilir. Fakat birey güdülenmezve olumlu tutum içerisinde olmazsa davranışları gerçekleştirmeye dönük yeterli eğilim göstermeyebilir. Bu nedenle, öğretme-öğrenme ortamındaki bireylerin öğrenmeye ilişkin olumlu tutumlarının geliştirilmesi gerekir. Öğrenciler okul yaşantıları süresince konular, öğretmenler ve sınıf arkadaşlarına ilişkin olarak genellikle olumlu bakış açısı oluştururlar. Kurallara uyarlar, başkalarıyla uyumlu çalışırlar, onlara saygı gösterirler ve serbest zamanlarını yararlı etkinlikler için kullanırlar. Adı geçen davranışların gösterilmesinde tutum birçok zaman etkin rol oynayabilir. Bu bağlamda tutum; belli birey, nesne ya da ortamlara olumlu ya da olumsuz bir şekilde tepkide bulunma eğilimi olarak tanımlanmaktadır (Morgan, 1995).

Genel olarak bakıldığında taşrada çocukların fiziksel, zihinsel, sosyal açıdan gelişimini tamamlayabilmesi için Beden Eğitimi ve Spor dersinin çok önemli bir yer kapladığı düşünülmektedir. Bu çalışmanın asıl amacı Taşrada bulunmakta olan çocukların Beden Eğitimi ve Spor dersinin amaçlarını iyi kavrayabilmesi bu doğrultuda yapılan aktivitelerin kendi gelişimlerini olumlu yönde etkileyebileceğini algılayabilmeleridir. Taşrada bulunan öğrencilerin ailelerinin de bu derse bakış açısını olumlu bir seyirde değiştirmek, Beden Eğitimi ve Sporun hayatının her alanında hem sağlık, hem sosyal, hem de kültürel açıdan önemini iyi bir şekilde anlatabilmektir.

Bu araştırma ortaokul lise ve dengi okullarda beden eğitimi dersi öğretim programında belirlenmiş olan ‘’ Beden Eğitiminin Öncelikli Amaçları’’ kapsamında beden eğitimi öğretmenleri ve diğer öğretmenler, öğrenciler perspektifinden beden eğitiminin öncelikli amaçlarının öğrenciler üzerinde etkisini tespit etmeye yöneliktir. Günümüz hareketsiz toplumunda beden eğitimi ve sporun her bölgede ve kademedede en etkili düzeyde kullanılmasının gerekliliği birçok çevre tarafından kabullenilmektedir. Bu araştırma Tesis materyal vb. gibi fonksiyonların birçoğunun eksikliğiyle öğretim yapan taşra okullarında Beden Eğitimi ve Spor dersinin öncelikli amaçlarının öğrencideki kazanım düzeyinin geliştirilmesiyle doğrudan bağlantılı olacağı düşünülmektedir.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma gurubu, veri toplama aracı ve verilerin analizi süreci ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden temel nitel araştırma kullanılmıştır. Eğitim alanında araştırma yöntemlerinden biri olan temel nitel araştırmalar, insanların yaşamlarını nasıl yorumladığını ve dünyalarını nasıl inşa ettiklerini incelemektedir (Merriam ve Tisdell, 2016). Bu kapsamda çalışmada öğrencilerin beden eğitimi dersini nasıl yorumladığı ve

kendi dünyalarında nasıl inşa ettiklerini yorumlayıcı bir yaklaşımla sunabilmek için bu yöntem tercih edilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın katılımcı grubunu 2020-2021 eğitim-öğretim döneminde Yozgat İlinde yer alan ve ilköğretim kademesinde öğrenim görmekte olan 15 öğrenci oluşturmaktadır. Katılımcı grubu belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme yöntemi mantığını ve gücünü derinlemesine anlama üzerine yaptığı vurgudan alan ve zengin bilgi içeren durumları kullanabilen bir yöntemdir (Patton, 2007). Ölçüt örnekleme ise araştırmacı tarafından belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan kişiler, olaylar ya da durumlara sahip katılımcı grubuyla çalışılmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu kapsamda araştırmaya dahil edilecek katılımcılar için iki ölçüt belirlenmiştir. Bu ölçütlerden birincisi katılımcıların okul takımlarında sportif etkinliklere katılmaması, ikincisi ise heterojen bir grup oluşmasıdır. Bu ölçütlerin belirlenmesindeki amaç okul takımlarında mücadele eden sporcuların beden eğitimi dersine karşı pozitif duygular içermesidir. Heterojen bir grup olması sebebi ise öğrencelerin hem sosyal, hem ekonomik, hem de akademik başarılar açısından farklılık göstermesinin çalışmanın niteliğini yükselteceği düşüncesidir. Öğrenciler kod isimler büyük harf ile Ö harfi kullanılmıştır. Bu sayede araştırmanın verileri incelenirken, katılımcı isimlerinden öğrencilerin söylemleri okuyucular tarafından daha kolay anlaşılması amaçlanmıştır.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın verileri yüz yüze görüşmeler aracılığı ile toplanmıştır. veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen ve açık uçlu sorulardan oluşan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı-yapılandırılmış görüşme formlarında araştırmacı hem daha önceden hazırladığı araştırma sorularını hem de bu sorularla ilgili daha ayrıntılı bilgi almak için ek soruları sorma özgürlüğüne sahiptir.

Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Elde edilen veriler, bir nitel araştırma veri analizi tekniği olan içerik yaklaşımı ile görüşme formunda kullanılan başlıklar dikkate alınarak sunulmuştur. Bu çalışmada da katılımcıların görüşlerini desteklemek için gerekli görülen yerlerde doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Araştırmada verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde (i) verilerin kodlanması, (ii) temaların bulunması, (iii) kodların ve temaların düzenlenmesi ve (iv) bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2013) süreçleri izlenmiştir. Ardından öncelikle soru formları ve görüşme metinleri okunarak araştırma konusuyla alakalı anlamlı bölümler belirlenmiştir. Temalar oluşturulurken her bir tema altında yer alan kavramların kendi içinde ve tema başlığıyla tutarlı olup olmadığına dikkat edilerek kodların ve temaların uygunluğu sağlanmaya çalışılmıştır. Nitel araştırmalarda bir şeyin gerekli özelliklerini anlatmak için ne kadar olduğunun daha ötesine gidilmesi gerekse de sayısal değerler büyük boyuttaki verilerde ne olduğuna hızlıca göz atmayı sağladığı için verilebilir (Miles ve Huberman, 2016).

BULGULAR

Araştırma soruları ile örtüşecek şekilde nitel veriler öğrencilerin “beden eğitimi” kavramına ve bu kavramla ilişkilendirdikleri özelliklere ait görüşleri (Araştırma Sorusu 1) ile ilköğretim öğrencilerinin ders önceliklerine iten unsurlar (Araştırma Sorusu 2) olarak adlandırılan iki ana tema ışığında gruplandırılmıştır.

Beden Eğitimi ve Spor Dersi kazanımları

Katılımcılar bu tema altında beden eğitimi ve spor dersi kavramına ilişkin bakış açılarını ortaya koyarak dersin özelliklerine dair görüşlerini belirtmişlerdir. Nitel veriler beden eğitimi dersi kazanımları ana teması altında “öncelikler”, “farkındalık” ve “tesisi ile öğretmen yeterlilikleri” olarak adlandırılan üç alt tema ışığında incelenmiştir.

Dersin kazanımları hakkında; Ö1 *“Evet, günlük hayatımda hareketleri daha kolay yapmamı sağlıyor, sporla ilgili bilgilerimin oluşması sağlanıyor. Futbol branşına olan yeteneklerimi geliştiriyor.”* şeklinde görüş bildirmiştir. Ö4 ise *“Evet, beden eğitiminin hayattaki önemini anlıyorum. Bilgi evet ama kendim vücut olarak yatkın olmadığım için beceri hayır. Evet kazandırıyor. Çünkü beden eğitimi dersi spor dallarıyla ilgili bilgilenmemize ve alanlara yönelmemizi sağlıyor.”* Ö8 bu konuda *“Evet kazandırıyor. Çünkü sağlıklı enerjik dolu bir yaşam sağlıyor. Düzenli ve dengeli spor yapmamı sağlıyor. Planlı yaşamayı öğrendim. Planlı olmak beni daha istekli hale getiriyor.”* Şeklinde görüş bildirmiştir.

Sosyal yönden gelişim konusunda katılımcılar Ö2 *“Kötü alışkanlıklardan uzak kalmamı sağlıyor, arkadaşlarımla spor ortamında konuşabiliyorum, futbol oynarken arkadaşlıkta kurabiliyoruz”* Ö5 sosyalleşme konusunda *“Daha özgüvenli olduğumu düşünüyorum. Arkadaşlarımla spor sohbetleri çok oluyor.”* Ö10 ise *“İnsanın kendine güvenmesini sağlıyor. Sosyal faaliyetlerde grup çalışmasını öne çıkararak karşılıklı dayanışmayla sosyalleşmemi sağlıyor.”* şeklinde vurgu yapmıştır.

Dersin katılımcıların öncelikleri alt temasına baktığımızda; Ö2 *“Sağlıklı ve sporcu olmamızı sağlar. Daha sağlıklı ve beslenmemize dikkatimizi artırır”* şeklinde öncelikli bir sıraya aldığını belirtmiştir. Ö3 beden eğitimi ve spor sayesinde güzel bir görünüme sahip olduğunu belirtmiş ve dersin kendisi için önemli olduğunu vurgulamıştır. *“Fiziksel olarak gelişimimizi sağlar. Sağlıklı olmamızı ve eğlenmemizi sağlar”* Ö6 *“Kendi sağlığım açısından kaslarımı güçlendiriyor, stres atmamı sağlıyor. Etkileri öğrencinin kendi branşında ilerlemesine katkı sağlıyor. Bu da önemli bir etkidir.”* Ö12 *“Kendi vücudumun daha dirençli ve sağlıklı olduğu izlenimini bırakıyor. Rekabet duygusu yaratarak duygusal ve sosyal gelişimime olumlu katkı sağlamaktadır. Bende bıraktığı izlenim fiziken kendimi iyi hissediyorum.”*

Dersin katılımcıların farkındalık alt temasına baktığımızda; Ö12 *“Eğlenmemizi sağlıyor oyunlar ve sporları öğreniyoruz”* şeklinde dersin farkındalığını belirtmiştir. Ö7 *“spor ilgimi çekiyor, dersin kazanımları bizlere konu olarak işlendiği için ihtiyacımız olan illaki oluyor.”* demiştir. Ö13 *“İyi bir eğitim almamız öğrenmemizi hızlandırır, eğitimsiz hiçbir şey yapamayız..”* Ö12 *“Öğrendiklerimiz farkında olmamızı sağlar ve uygulayabiliriz. eğitim bizleri geliştirir. Çünkü eğitim olmadan öncelikli amaçların öğretilmesinde zorluklar*

yaşanır.” Ö14 ise görüşlerini “Eğitim kişinin ne yapıp ne yapmaması ile ilgili bilinçlenmesini sağlar.” şeklinde görüş bildirmiştir.

Dersin katılımcıların tesisi ile öğretmen yeterlilikleri alt temasına baktığımızda; Ö2 “Soğuk ve yağmurlu zamanlar dışarı çıkamıyoruz. Keşke salonumuz olsa” şeklinde tesis eksikliğine vurgu yapmıştır. Ö9 “Derslerde malzemeler kullanabiliyoruz ancak soğuk havalarda dersimizi işleyemiyoruz malzeme yeterli değil” demiştir. Ö11 ise “Farklı dersler ve branşlardan materyaller hoşuma gidiyor. kendi branşıma yönelik malzemeler mevcut. Materyaller ihtiyaçlarıma karşılık veriyor, ancak daha fazla çeşitlilik olması gerekirdi.” şeklinde görüş bildirmiştir. Ö15 “Öğretmenimiz bizle hep ilgileniyor hareketleri bize gösterir” demiştir. Ö8 ise öğretmeni ile ilgili “Yeteneklerimize katkı sağlıyor, bize bilmediklerimizi öğretir” diyerek öğretmen ilgisine dikkat çekmiştir. Ö5 “Evet, ders hakkında bize bilgiler verir. Öğreten ne kadar bilgili olursa o kadar çabuk öğreniyorum. Öğretmenin tecrübelerine öğrencilerine aktarması önemlidir.” demiştir. Ö6 konu ile ilgili olarak “Evet önemli sporun doğru yapılmasını öğretip herhangi bir sakatlık riskini ortadan kaldırdığını ve bir öğreticinin konu hakkında bilgisi yoksa yanlış yönlendirme sakatlanmamıza sebep olabilir.” şeklinde sözlerinin bitirmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Taşra okullarında öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi öncelikli amaçlarının öğrenciler üzerinde olan etkisi incelendiğinde okul imkânları göz önüne alındığında beden eğitimi dersinin kazanımlarının etkilerinde farklılıklar olduğuna ulaşılmıştır.

Okullarında spor salonu bulunan öğrencilerin, beden eğitimi dersine yönelik tutum puanlarını incelediğimizde; okullarında spor salonu bulunan ve özel okullarda okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum ortalama puanları spor salonu olmayan okullardaki öğrencilerde daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu da beklenen bir sonuç olarak düşünülebilir. Literatürde gençlerin sporu bırakmadaki en önemli nedeni spora katılımdaki imkânların kalitesizliği olarak gösterilmektedir (Chellodurai ve Chank, 2000).

Bu çalışmaya paralel olarak Taşmektepligil, İmamoğlu, Yılmaz ve Kılıçgil (2006) haftalık beden eğitimi ders süresi, genel ve özel amaçlara ulaşabilmek için yeterli değildir diyerek, genelde öğrenciler beden eğitimi dersini sevmektedir. Dersi sevmeyen öğrenciler ise müfredatın sıkıcılığından şikâyetçidirler. Beden eğitimi dersi sonrasında öğrenciler kendilerini fazla yorgun hissetmemektedirler. Ayrıca beden eğitimi dersi, öğrencilerin birbirleriyle olan ilişkilerinin gelişmesinde diğer derslere göre daha etkilidir demişlerdir. Yapılan çalışmalar genel olarak bizim çalışmamızla benzerlik göstermektedir. Bu bulgu beden eğitimi dersinin amaçlarının öğrenciler üzerinde olumlu yönde benzer etkiler göstermiştir. Kangalgil, Hünük ve Demirhan (2006) yaptıkları çalışmada spor yapan öğrenciler lehine anlamlı fark bulmuşlardır. Bu bulgu kendisi ya da ailesinden biri spor yapan öğrencilerin beden eğitimi ve spora tutumlarının yüksek olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bu durumu beden eğitimi ve spor dersinde öğrencilerin hareket gereksinimlerinin karşılanması ve zihinsel rahatlatma ortamı oluşması, diğer ders ortamlarına karşın daha özgür hareket edilmesi ve öğrencilerin fiziksel olarak yeni beceriler kazanmalarına daha çok inanmaları şeklinde açıklanabilir. Willgoose (1984)'un, yapmış olduğu araştırmada kız öğrencilerin, dış görünüm

kuvvetli bir ilgi duyma, denge ve zarafeti, aynı yaş grubundaki erkek öğrencilerin ise fiziki güç ve yarışmacı bir zihniyeti vurgulayan karakteristik özelliklere sahip oldukları yönündeki tespitleriyle paralellik arz etmektedir.

Belirlenmiş amaçlanan en önemli nihai hedefi, beden eğitimi derslerinde, öğrencilerde, orta öğretim sonrası hayatlarında düzenli olarak spor yapma alışkanlığını ve anlayışını geliştirmektir (Messing, 1980). Öğrencileri boş zamanlarını sportif aktivitelerle değerlendirmeye istekli kılma ile sportif aktiviteler esnasında dostça oynama ve yarışma, kazananı takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilmeye yönelik iki amaç tüm gruplarca öncelikli amaç olarak algılanmıştır. Boş zamanların spor yoluyla anlamlı bir şekilde değerlendirilmesini ve yalın sportif erdemi, etik değerleri kapsayan bu iki amacın tüm gruplarca en önemli amaçlar olarak ilk sıralarda olması toplumsal bir beklenti ifadesi olarak değerlendirilebilir.

Beden eğitiminin, öğrencilerde kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme gibi psiko-sosyal niteliklerin geliştirilmesine yönelik amacı, öğrenci, öğretmen ve öğretmen eğitimcileri tarafından öncelikli amaçlar içinde zikredilirken, görev ve sorumluluk alma, liderlere uyma ve liderlik yapabilme gibi sosyal ağırlıklı bir amaç da beden eğitimi öğretmenleri ve öğrenci velileri tarafından öncelikli amaçlardan sayılmıştır.

Sonuç olarak taşra okullarında öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersinin öncelikli amaçlarının gerçekleşmesi öğrencileri tutum ve davranış açısından olumlu yönden etkilemiştir. Beden eğitim ve spor dersinin diğer bir faydası ise farklı fiziksel aktiviteler ile karşı karşıya kalan öğrencilerin ise beden eğitimi dersine yönelik tutum düzeylerinde olumlu olarak bir artış belirlenmiştir. Özellikle; öğrencilerin, gelişim niteliklerine uygun olarak onların kişisel ve toplumsal yönde sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik oluşmasını sağlayabilecek, yapıcı, yaratıcı ve üretken bireyler oluşmasını sağlayan ve normalde çok az imkanlar oluşturularak gerçekleştirebilen beden eğitimi derslerinin bu doğrultuda önemi daha da artmaktadır.

Eğitimde; öğrencilerin bireysel farklılıklarının farkına varmak, verilecek olan konunun özelliğine göre uygun yöntem ve teknikleri kullanmak, eğitim etkinliklerimizin içeriğini öğrencinin bireysel farklılığına göre belirlemek, hiç kuşkusuz her öğretmenin istediği bir durumdur. Öğrencinin tanınması için; bireylerin yetenekleri, başarı ve başarısızlıkları, kişisel ve sosyal uyum düzeyi sorunları, zayıf ve güçlü yanları, tavır ve değer yargıları, yetiştiği çevrenin geliştirici ve engelleyici etkileri gibi daha pek çok özelliklerinin ayrıntılı olarak bilinmesini gerektirir. Bireyin niteliklerini tanımanın amacı, farklı nitelikleri ile bireyi betimlemek ve hangi koşullarda ne şekilde davranacağını yorumlayabilmektir. Eğer, insan gibi karmaşık bir organizma ise, davranışlarını betimleme ve davranışlarını yordama işi oldukça zordur. Bu yüzden eğitimde Beden Eğitimi ve Spor dersinde hedeflerin gerçekleşmesinde son derece önemlidir.

Bir diğer husus ise sporun önemini anlamış birçok ülke spora geniş tabanlı yatırım yapma ve bunun sonuçlarını, uluslararası başarılarla almaya başlamışlardır. Bu başarılarla da en büyük etken; alt yapı ile spor eğitimcilerine verilen önem olmuştur. Çünkü; alt yapıya verilen önem, çocuk ve gençlerin spora olan yeteneklerinin yönlendirilmesiyle gerçekleşmektedir. Çocuk ve genci spora yönlendiren etkenlerin başında ise beden eğitimi öğretmeni ve antrenör

gelmektedir. Öyle ki, beden eğitimi öğretmeni okulda, antrenör ise spor kulübünde öğrenciler ile sürekli olarak; etkileşim halinde bulunur, programı uygular, araç ve gereçleri kullanır ve ölçme değerlendirme yaparak öğrenciyi yönlendirir. Bu yönlendirmelerde gösteriyor ki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni olan kişinin yeterliliği çok önem arz etmektedir.

Bütün bu sorular ve cevapları göz önüne alındığında taşrada öğrenim gören öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor dersi üzerine var olan olumlu algıları, gelecekte toplumumuzun spora ilişkin kültür ve seviyesini geliştireceğini göstermektedir.

KAYNAKLAR

- Chellodurai P., and Chank K., (2000). Target sand standards of Quality İn Sport services. *Sport Management Review*, 3,1-22
- Harmandar, H. (2004). *Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayıncılık
- Ilgar, E. A. ve Cihan, B. B. (2018). Metaphoric Perceptions of School Principals towards Physical Education Term. *International Journal of Higher Education*, 7(5), 194-205.
- İnceoğlu, M. (2004). *Tutum, Algı*. Ankara: Kesim Tanıtım LTD ŞTİ.
- Kangalgil, M., Hünük, D., ve Demirhan, G. (2006). İlköğretim, Lise Ve Üniversite Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 17(2), 48-57.
- MEGSB, (1988), *İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları*, İstanbul, M. Eğitim Basımevi
- Merriam, S. B. and Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative Research: A Guide To Design and Implementation* (4th Edition). San Francisco: Jossey-Bass.
- Messing, M. (1980), *Dergute Und Schlechte Sportlehrer Aus Schülersicht*, 1. Aufl., Berlin, München: Bartels U.Wernitz .
- Miles, B. M and Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis*. London: International Education and Professional Publisher
- Morgan, T. (1995). *Psikolojiye Giriş*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Yayınları.
- Muallimoğlu, N. (1998). *Çocuklara ve gençlere beden eğitimi*. İstanbul: Avcıol Basım.
- Patton, M. Q. (2007). *Qualitative Inquiry and Evaluation Methods* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Silverman S., and Scrabis, K. A. (2004) A Review of Research on Instructional theory İn Physical education. *International Journal of Physical Education*, 41(1), 4-12
- Taşmektepligil, Y., Yılmaz, Ç., İmamoğlu, O., ve Kılıçgil, E. (2006). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi Ders Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeyi. *SPORMETRE Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(4), 139-147.
- Tunçel, Z. (2006). *İşbirlikçi Öğrenmenin Beden Eğitimi Başarısı*. 4. İzmir, Türkiye: YÖK.
- Willgoose, C.E., (1984), *The Curriculum İn Physical Education*, New Jersey: PrenticeHall
- Yıldıran, İ., ve Yetim, A. A. (1996). Orta Öğretimde Beden Eğitimi Dersinin Öncelikli. *Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi* 1(3), 36-43
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (10. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

İnternet Kaynakları

http-1 Beden Eğitimi: [Https://Beden-Egitimi.Nedir.Org/](https://Beden-Egitimi.Nedir.Org/) Adresinden Alındı

http-2 [Https://www.Bakirkoysporakademisi.com](https://www.Bakirkoysporakademisi.com) Adresinden Alındı